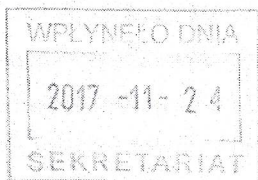

Warszawa 20 listopada 2017 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
DPC.DPC-1.079.3.2017.MBe

Pani
Halina Pupacz
Prezes
Polskiej Izby Paliw Płynnych

ul. Słomińskiego 19 lok. 521
00-195 Warszawa

Szanowna Pani Prezes,

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 maja 2017 r., dot. „*potencjalnej odpowiedzialności koncesjonariuszy za dostawy paliw do prywatnych zbiorników będących w posiadaniu odbiorców końcowych*”, uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę wskazać, że wszystkie osoby i podmioty stosujące prawo, w tym organy administracji publicznej, dokonują interpretacji przepisów prawa na własną odpowiedzialność i ryzyko, przy czym dokonana interpretacja może podlegać późniejszej weryfikacji w ewentualnym postępowaniu sądowym. Organy administracji publicznej czynią to w szczególności w toku postępowania administracyjnego, w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego. Niezależnie od powyższego przedstawiam swoją opinię dotyczącą poruszonych przez Panią zagadnień, zastrzegając, iż nie jest ona wiążąca dla innych osób, organów i sądów oraz, że odnosi się jedynie do stanu faktycznego przedstawionego w Pani w piśmie. Odnosząc się zatem do poruszonych przez Panią kwestii, poniżej wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1853 z późn. zm. – dalej: „rozporządzenie w sprawie warunków technicznych”) ropę naftową i produkty naftowe z wyjątkiem gazu płynnego, ze względu na temperaturę zapłonu, dzieli się na 3 klasy. Do III klasy zalicza się zaś produkty naftowe o najwyższej temperaturze zapłonu od 328,15 K (55°C) do 373,15 K (100°C). Zgodnie zaś z brzmieniem § 11 ust. 1 Rozporządzenia

Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719), dopuszcza się przechowywanie paliw płynnych klasy III, na potrzeby własne użytkownika, w zbiorniku naziemnym dwupłaszczowym o pojemności do 5 m³.

W myśl przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1040, z późn. zm.), dozorowi technicznemu podlegają urządzenia techniczne w toku ich projektowania, wytwarzania, w tym wytwarzania materiałów i elementów, naprawy i modernizacji, obrotu oraz eksploatacji (art. 5 ust. 1 tej ustawy). Zgodnie natomiast z treścią przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1468), wydanych na podstawie delegacji zawartej w art. 5 ust. 2 ustawy o dozorze technicznym, dozorowi technicznemu podlegają m.in. zbiorniki bezciśnieniowe i zbiorniki o nadciśnieniu nie wyższym niż 0,5 bara, przeznaczone do magazynowania materiałów niebezpiecznych o właściwościach trujących lub żrących oraz do magazynowania materiałów ciekłych zapalnych, których prężność pary w temperaturze 50°C nie jest większa niż 3 bary, a temperatura zapłonu nie jest wyższa niż 61°C, z wyjątkiem zbiorników w instalacjach zasilania silników spalinowych pojazdów i zbiorników o pojemności nie większej niż 1000 dm³ (§ 1 pkt 2 rozporządzenia).

W mojej ocenie powołane powyżej przepisy mają zastosowanie również w odniesieniu do przechowywania paliw płynnych w zbiornikach, użytkowanych przez końcowych odbiorców paliw ciekłych. W kontekście powołanych powyżej przepisów dopuszczalne bowiem wydaje się być przechowywanie paliw ciekłych przeznaczonych na potrzeby własne odbiorców końcowych w zbiornikach o pojemności do 5 m³, podlegających dozorowi technicznemu, tj. posiadających aktualne decyzje Urzędu Dozoru Technicznego zezwalające na ich użytkowanie.

Podzielam przy tym Pani zdanie, iż – co do zasady – to właściciel/użytkownik takiego zbiornika odpowiedzialny jest za eksploataowanie takiego urządzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie mniej jednak pragnę zauważyć, iż każde przedsiębiorstwo energetyczne, posiadające koncesję Prezesa URE, zobowiązane jest m.in. do przestrzegania warunków w tej koncesji określonych. Jeżeli zatem koncesjonariusz, poprzez warunki określone w posiadanej przez niego koncesji, zobligowany został do dostarczania paliwa jedynie tym odbiorcom, którzy posiadają zbiorniki magazynowe spełniające wskazane powyżej przepisy, to wydawanie paliw ciekłych do zbiorników niespełniających powyższych przepisów **stanowić może naruszenie warunków koncesji.**

Równocześnie pragnę wyjaśnić, iż to, czy stwierdzone **naruszenie warunków koncesji** może zostać **uznane za rażące**, każdorazowo poprzedzone musi zostać wnikliwą analizą zgromadzonego materiału dowodowego. Ewentualne zastosowanie sankcji administracyjnej w postaci cofnięcia koncesji lub zmiany jej zakresu (art. 41 ust. 3 ustawy –

Prawo energetyczne, w związku z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.)) poparte zaś musi być udowodnionym wysokim stopniem naruszenia warunków koncesji oraz stopniem zawinienia koncesjonariusza.

Odpowiadając na pytania, wskazane w pkt 3 i 4 Pani pisma, pragnę zaznaczyć, iż przedsiębiorca prowadzący profesjonalną działalność gospodarczą - zgodnie z art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 1964 r. nr 16, poz. 93 z późn. zm.) - zobowiązany jest do dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia (tak również m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1999 r., sygn. akt SN III RN 12/99, publ.: OSNP 2000/10/375, w wyroku z dnia 22 września 2005, sygn. akt IV CK 100/05 oraz z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt I CSK 330/11 jak i w wyroku SOKiK m.in. z dnia 1 marca 2006 r., sygn. akt: XVII AmE 103/04 oraz w wyroku z dnia 13 maja 2010 r., sygn. Akt XVII AmE 60/09). Szczególnym przykładem profesjonalnej działalności gospodarczej jest wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi, bowiem, stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, wymaga ona uzyskania koncesji przez Przedsiębiorcę. Koncesja natomiast, stosownie do przepisu art. 37 ust. 1 pkt 5 Prawa energetycznego, określa nie tylko przedmiot i zakres działalności, ale również szczególne warunki wykonywania działalności objętej koncesją, mające na celu właściwą obsługę odbiorców. Wypełnianie postanowień określonych w warunkach wykonywania działalności objętej koncesją stanowi podstawowy obowiązek każdego koncesjonariusza. Nie jest przy tym obowiązkiem nadmiernie uciążliwym, który niewątpliwie można wykonać przy dołożeniu należytej staranności, bowiem organ koncesyjny określa je w granicach przepisów.

Zauważyć jednocześnie należy, że każdy koncesjonariusz, akceptując warunki koncesji oraz nie wnosząc odwołania od decyzji koncesyjnej, uznał, iż jest w stanie wywiązać się tych obowiązków. Zobligowany jest zatem podjąć wszelkie możliwe, zgodne z obowiązującymi przepisami, skuteczne działania, aby nie dopuścić do naruszenia warunków posiadanej koncesji.

W kontekście pytania, dot. **dopuszczalności tankowania** przez dostawcę paliwa **bezpośrednio z autocysterny** do maszyn budowlanych, maszyn rolniczych użytkowanych przez odbiorcę końcowego w miejscu ich pracy, ponownie zwracam uwagę na treść przepisu § 4 ust. 1 pkt 20 powołanego powyżej rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r., w myśl którego dystrybucja i przeładunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu są zabronione.

Ponadto zwracam uwagę, iż w myśl art. 3 pkt 10h ustawy - Prawo energetyczne, stacja paliw ciekłych to zespół urządzeń służących do zaopatrywania w paliwa ciekłe

w szczególności pojazdów, w tym ciągników rolniczych, maszyn nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostek pływających.

Z kolei w myśl przepisu § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, stacja paliw płynnych to obiekt budowlany, w skład którego mogą wchodzić: budynek, podziemne zbiorniki magazynowe paliw płynnych, podziemne lub nadziemne zbiorniki gazu płynnego, odmierzacze paliw płynnych i gazu płynnego, instalacje technologiczne, w tym urządzenia do magazynowania i załadunku paliw płynnych oraz gazu płynnego, instalacje wodno-kanalizacyjne i energetyczne, podjazdy i zadaszenia oraz inne urządzenia usługowe i pomieszczenia pomocnicze.

W ocenie Prezesa URE powyższe prowadzi m.in. do wniosku, iż detaliczny obrót paliwami ciekłymi – co do zasady – dokonywany jest za pośrednictwem stacji paliw, będącej obiektem budowlanym, spełniającym określone wymagania. Zatem nie jest dopuszczalne zaopatrywanie zbiorników pojazdów bezpośrednio z cystern drogowych, przeznaczonych do transportu ropy naftowej i produktów naftowych oraz do ich przeładunku, w tym zaopatrywania zbiorników magazynowych na stacjach paliw.

Odnosząc się natomiast do występujących w praktyce obrotu gospodarczego przypadków tankowania paliwa (napełniania zbiorników) przykładowo maszyn budowlanych pracujących na placach budów, uwzględniając fakt, że większość tego rodzaju maszyn i urządzeń nie opuszcza miejsca, do którego zostało przystosowane, lub na którym wykonuje swoją pracę (dotyczy to w szczególności tych, które nie zostały dopuszczone do ruchu po drogach publicznych, lub nie są do tego przystosowane), należy uznać, że dla potrzeb koncesjonowania obrotu paliwami ciekłymi dopuszczalna jest forma sprzedaży polegająca na napełnianiu zbiorników takich maszyn i urządzeń (z opomiarowanych cystern samochodowych) poza terenem stacji paliw – tj. w miejscu użytkowania maszyn i urządzeń zgodnie z ich specyficznym przeznaczeniem.

Dopuszczalne wydaje się również tankowanie paliw ciekłych na stacjach paliw bezpośrednio do zbiorników klienta innych, niż zbiornik pojazdu, pod warunkiem, że zbiornik taki przystosowany jest fabrycznie do przechowywania tego rodzaju substancji oraz spełnia określone przepisami wymogi.

Z powrotem
DYREKTOR
Lesław ZarSKI
Lesław ZarSKI